

DUNAKESZI HELYTÖRTÉNETI SZEMLE

Dunakeszi - Alag Helyismereti Lapja

SZERKESZTŐSÉG: KÖLCSEY FERENC VÁROSI KÖNYVTÁR
DUNAKESZI, KOSSUTH LAJOS UTCA 6.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
LÓRINCZ RÓBERT

MEGJELNIK ÉVENTE HÁROMSZOR
KIADJA A KÖLCSEY FERENC VÁROSI KÖNYVTÁR

Az első Konzum áruda megnyitása Dunakeszin

1945-ben Magyarország újjáépítésének egyik kulcsa a vasút helyreállítása volt. Az ágazatért felelős frissen kinevezett hivatalnok, Gerő Ernő kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter így fogalmazott: „Meg kell találni azt a feladatot, melynek megoldása képezi az alapját az összes többi kérdések kedvező eldöntésének. Véleményem szerint ez a feladat [...] a vasúti közlekedés újjáépítése.”¹ Gerő kellő politikai támogatást tudhatott maga mögött, hiszen Rákosi Mátyás és a kommunista párt kampányfeladatként tekintett a katasztrofális állapotban lévő közlekedési infrastruktúra rendbehozatalára. „Az újjáépítés lesz a fiatal, magyar demokrácia tűzpróbája. Erre kell most összpontosítani a magyar nemzet és a Magyar Kommunista Párt főfigyelmét” – jelezte Rákosi, az MKP vezetője az országos pártértekezlet 1945. május 20-án tartott ülésén.²

Az újjáépítéshez azonban a vasutasok ellátását is meg kellett oldani. Gerő Ernő szerint „gondoskodni kell a vasutasok, a főműhelyek, a vagon- és mozdonygyárak munkásainak és alkalmazottainak minimális ellátásáról élelemmel, ruházati cikkekkkel, lábbelivel stb. Ezt meg kell tenni, szükség esetén, még egyes más iparágak rovására is.”³

A fentiek jegyében hamarosan szövetkezeti boltokat nyitottak szerte az országban, az elsőt – a miniszter jelenlétében – 1945. június 16-án Dunakeszin, a műhelytelepi kultúrház oldalsó bejáratával szemközt. (A megnyitó dátuma ezidáig mind a politikatörténeti, mind a helyismereti könyvekben tévesen jelent meg.)⁴

Gerő Ernő, aki a vasút újjáépítésének levezénylésével – valamint ennek apró részleteként a szövetkezeti bolthálózat megteremtésével – „legitimálta saját második helyét is a párton belül”,⁵ az áruda megnyitján kívül még legalább kétszer (mindkét alkalommal Rákosival) megfordult a dunakeszi MÁV-főműhelyben.⁶ Az egyik alkalomról mozgókép is készült, melyen a háború utáni település néhány apró részlete is látható.⁷

Lapszámunk 2-3. oldalán a Magyar Távirati Iroda tudósításából közlünk részleteket az első MÁV Konzum Szövetkezeti áruda dunakeszi megnyitásáról.

(Májner Tamás)

A fenti bevezető jegyzetei lapunk 3. oldalán találhatóak.

